მშრომელებისაო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლიტერატურული საქართველო

10 ივნისი, 1937 წ. საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის ათთვიური ორგანო ფასი 30 კაპ. № 13 (35).

მწერალთა რიგების იდეურ სიწმინდისათვის

ქართული კლასიკური მწერლობის სიამაყის — ილია ჭავჭავაძის დაბადების ასი წლის თავის აღსანიშნავი იუბილე გადაიქცა ქართული კულტურის ნამდვილ სახალხო დღესასწაულად. ამ გარემოებამ ნათელჰყო, რომ ვერც თვითმპყრობელური რუსეთის ჟანდარმებმა—წიწაგორის მუხანათური კვალელობის ორგანიზატორებმა, ვერც კონტრრევოლუციურმა მენშევიზმმა და კონტრრევოლუციური ტროცკიზმის ქართველმა ნაბოლარებმა ვერ შეძლეს მოეკლათ ილია ჭავჭავაძე — წაერთმიათ ქართველი მშრომელი ხალხისათვის ახალი სოციალისტური კულტურის მშენებლობის ის ერთ-ერთი ძლიერი ფაქტორი, რომელსაც წარმოადგენს **ლენინურ-სტალინურად** ათვისებული კლასიკური კულტურა და კერძოდ ილია ჭავჭავაძის დიდი მემკვიდრეობა.

ილია ჭავჭავაძის დაბადების ასი წლისთავისათვის მიძღვნილი საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გადგენის პლენუმი ჩატარდა ქართველი ხალხის მრავალ საუკუნოვანი კლასიკური კულტურის **ლენინურ - სტალინური** ათვისების ბრძოლის ნიშნის ქვეშ. ამ პლენუმზე გაუშქებულ იქნა ილია ჭავჭავაძის მხატვრული შემოქმედების ყველა ძირითადი საკითხი. ქართველმა საბჭოთა მწერლობამ ერთსულოვნად გამოხატა თავისი დამოკიდებულება ქართული კრიტიკული რეალიზმის ამ ფუძემდებლებისადმი — სოციალისტური რეალიზმის ნიადაგზე მებრძოლი საბჭოთა ლიტერატურის ამ დიდი წინამორბედსადმი.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობენ მწერლები ერთსულოვნად გმობენ და კიცხავდნენ ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებისადმი ნიღოლისტურად მდგომას, მის მნიშვნელობისა და ღირებულების დამცირების ყოველგვარ ცდას, რასაც ადგილი ჰქონდა ქართულ ლიტერატურულ კრიტიკასა და სალიტერატურო აზროვნებაში მთელი რიგი წლების მანძილზე ხალხის მტრების მხრით.

მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმმა ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებითი მემკვიდრეობის შეფასებას დაუკავშირა საბჭოთა ლიტერატურის სინამდვილეს, ჩვენი მწერლობის წინაშე აწამდინ წამოჭრილ აქტუალურ საკითხებს და. ი. ჭავჭავაძის შემოქმედებითი პოზიციის ახალიზისს ბრძოლა გაუმართა ყველა იმ მოვლენას, რომელიც ფეიერბაღდა და აბრკოლებს ქართული საბჭოთა მწერლობის ზრდა-განვითარების ალქმას.

ილია ჭავჭავაძის შემოქმედებისადმი მიძღვნილი პლენუმის მთელი მუშაობის ძირითადი შედეგი იმაში მდგომარეობს, რომ ქართული საბჭოთა მწერლობა თავის განუსაზღვრელ საბრძოლო ამოცანად სახავს უდიდესი სიფრთხილე და იდეური გარკვეულობით გამოხატოს ჩვენი დიადი რევოლუციური თანამდროვეობა, თავდადებით იბრძოლოს ჩვენი ეპოქის დიადი იდეების განხორციელებისათვის, კიდევ მეტად განიმტკიცოს ჩვენი ძლევამოსილი საბჭოთა ლიტერატურა, ჩვენი მწერლობა ხალხისადმი და მისი სახელოვანი ავანგარდის — **ლენინ - სტალინის** პარტიისადმი უსაზღვრო სიყვარულისა და ერთგულების გრძნობით.

პლენუმის მუშაობამ ნათელჰყო, რომ ქართული საბჭოთა მწერლობის ძირითადი მასა, მისი ამოძოლეტური უმრავლესობა თავდადებით იბრძვის საბჭოთა მწერლის ამ მთავარი დანიშნულების გამართლებისათვის. ხალხს წყალობა მტრების ყოველგვარი ცდის მიუხედავად — დაეჭაჭანა საბჭოთა მწერლობის რიგები და მწერალთა გარკვეული ფენა გამოეყენებინათ თავიანთი შავბნელ საქმიანობაში პარტიისა და ხალხის წინააღმდეგ. — ქართული საბჭოთა მწერლობა ურყევი ერთგულებით არის დარაზმული კომუნისტების უძლეველი დრომის გარშემო და ისწრაფვის მთელი თავისი ნიჭი და ძალღონე შესწიროს **ლენინ - სტალინის** პარტიის საქმეს ჩვენი ბედნიერი და აყვავებული საბჭოთა კეთილდღეობის. ამ მიმართულებით ქართულ საბჭოთა მწერლობამ მრავალი თვალსაჩინო მიღწევა მოეპოვება. ამ მიღწევათა შესახებ მკაფიოდ და ამოუწურავად ლაპარაკობს ამხ. **ლავრენტი ბერია** საქართველოს ბოლშევიკების მეათე კონგრესზე გაკეთებულ მოხსენებაში და იმ წერილში, რომელიც ამხ. **ლ. ბერიამ** მოათავსა გაზეთ „პრავდის“ 5 ივნისის ნომერში.

მაგრამ ამ წარმატებათა აღნიშნასთან ერთად საქართველოს ბოლშევიკების ნაცადი ხელმძღვანელი ამხ. **ლ. ბერია** გარკვევით და სრულიად სამართლიანად მიგვითითებს იმ დიდ ნაკლოვანებებზე, რომლებსაც ადგილი აქვს ქართული საბჭოთა მწერლობის დღევანდელ ეტაპებში. ამხ. **ლ. ბერიას** ზემოთდასახელებულ სტატიაში ვკითხულობთ: „მ. გრამ საჭიროა აღინიშნოს რომ ქართველი ინტელიგენციის ნაწილის ცალკეულ პირთა შორის ჯერ კიდევ არ არის აღმოფხვრილი საბჭოთა ხელისუფლებისადმი მტრული განწყობილებანი და კავშირ-ურთიერთობანი კონტრრევოლუციურ, ტროცკისტურ ელემენტებთან.“ როგორც ცნობილია, ამხ. **ლ. ბერიას** ეს მითითება შეეხება ზოგიერთ საბჭოთა მწერალსაც.

საქართველოს ბოლშევიკების მე-10 ყრილობის შედეგების განსახილველად მოწვეული საბჭოთა მწერლების კრება, რომელიც სამი დღის განმავლობაში გრძელდებოდა, კატეგორიულად მოითხოვდა მწერლების პ. იაშვილის, კ. გამსახურდიას, მ. ჯავახიშვილისა და სხვებისაგან — გულწრფელად და სრმრთლით ეთქვათ სამწერლო საზოგადოებრივობისათვის თავიანთი კავშირის შესახებ ხალხის საზიზღარ მტრებთან — კონტრრევოლუციურ ტროცკისტებთან და გულწრფელად ნათელეყოთ, რომ ისინი მზად არიან ძირფესვიანად გარდაჭრნენ თავიანთი მუშაობა და ყოფაქცევა, საბოლოოდ უკუაგდონ საბჭოთა მწერლის და ბოჭალის ღირსების შეურაცხმყოფელი კავშირ-ურთიერთობანი და ბოჭალის ბანდა ჩვენი სოციალისტური სამშობლოსა და საბჭოთა ხალხის ინტერესებს.

დასახელებულმა მწერლებმა ჯერ კიდევ ვერ შესძლეს დამამყოფელებელი პასუხი გაეცათ მწერალთა საზოგადოებრივობის მიერ მათ წინაშე შეგადენილ და მძიმედ დასმულ საკითხებზე. მწერალთა საერთო კრების რეზოლუცია შეიცავს მკაცრ გაფრთხილებას მათ მიმართ. მათ კარგად უნდა ახსოვდეთ, რომ საბჭოთა მწერლები თავის რიგიერში ვერ მოითმენენ ხალხის მტრების იგენტებს. ხალხის მტრებთან შენილული კავშირისათვის და მაგნებლური საქმიანობისათვის მწერალთა კავშირმა თავის რიგებიდან გარიცხა გაიეეერა მიწშვილი.

ქართულმა საბჭოთა მწერლობამ მსაფრი ბრძოლა გაუწია კონტრრევოლუციურ ავანტახანლობის ნარჩენების ლიმოსფეტრელად ქართულ ლიტერატურაში. მწერალთა კრებაზე მთელი სიმკაცრით იქნა მხილული ბული ქართველ „ავერტახოვშჩინის“ მეთაურის ბ. ბუაჩიძის ანტიპარტიული მუშაობა, მისი განუწყვეტელი ბრძოლა პარტიის სალიტერატურო პოლიტიკისა და პარტიის 23 აპრილის ისტორიული დადგენილების რეალიზაციის წინააღმდეგ.

მწერალთა კავშირის პარტკომი და პარტორგანიზაციის გაერთიანებულმა კრებამ სათანადო შეფასება მისცა ბ. ბუაჩიძის „მოღვაწეობას“. მაგრამ, რასაკვირველია, ამით არ დამთავრებულა ბრძოლა ტროცკისტულ-ავერბახული ნარჩენების წინააღმდეგ ქართულ ლიტერატურაში. ჩვენი ვალია ბოლო სიფხიზლეითა და თანმიმდევრობით ვაწარმოოთ ბრძოლა „ავერბახოვშჩინის“ ნარჩენების წინააღმდეგ.

ქართულს საბჭოთა ლიტერატურაში მთელი რიგი წლების მანძილზე „მოღვაწეობდა“ ეგრეთწოდებული „ქიქოძე-ნარიოუშვილის ჯგუფი“, რომელიც ტროცკისტურ-ბუხარინული ტროცკიზმის პირწყლიანი აგენტურის ლიტერატურულ ფრონტზე. ეს ჯგუფი კონტრრევოლუციური „ლიტფრონტის“ ქართული ფილიალი იყო როგორც ვიცით, „ავერბახოვშჩინა“ და „ლიტფრონტი“ კონტრრევოლუციური ტროცკისტული დივერსიის თანაბრად მავნებელური და მტრული სახეობაა ლიტერატურულ ფრონტზე.

„ქიქოძე-ნარიოუშვილის“ ჯგუფის მთავარი ორგანი ხატორები ჟურნალი ხანა მხილებულნი, ხილან ახდილნი და განადგურებულნი არიან. მაგრამ ჩვენ ვალდებულნი ვართ, მთელი სიმკაცრით ამოვფხვიოთ ქართული „ლიტფრონტელების“ ყოველგვარი ნარჩენი. ცნობილია, რომ კლასიკოსებისადმი ნიღილისტური დამოკიდებულება, საბჭოთა მწერლობის ძირითადი შემოქმედებითი მეთოდის—სოციალისტური რეალიზმის წინააღმდეგ ბრძოლა დასახელებული ჯგუფის **განსაკუთრებულ „დამსახურებას“** წარმოადგენს. დიდი ხანი არ არის მას შემდეგ, რაც ჩვენ სალიტერატურო პოსტში რომანტიზმისა და მომავალზე ოცნების ფრაზეოლოგიით შენილული ქართული „ლიტფრონტელები“ თვალმაქცურად ებრძოდნენ ჩვენი გმირული სინამდვილის ბრძოლა ბოლოდ ებრძოდა ბ. ბუაჩიძე, ასევი დაპირება მისცა მან ხალხთა დიდ ბელადს **ამხანაგ სტალინს** და საქართველოს, ბოლშევიკების ნაცადი ხელმძღვანელს ამხანაგ **ლავრენტი ბერიას** მთიდამა მწერალთა კავშირის გამგეობის პლენუმის მიერ გაგზავნილ მისალმებებში.

ქართულმა საბჭოთა მწერლობამ ეს დაპირება ღირსეულად და პირნათლად უნდა შეასრულოს. მხოლოდ ამ გზით შესძლებს იგი მოიპოვოს ახალი წარმატებანი სოციალისტური ლიტერატურის მშენებლობის ქართულმა საბჭოთა მწერლობამ ეს ბრძოლა ლენინ-სტალინის ეპოქის შესაფერ მხატვრულ ნაწარმოებებთა შესაქმნელად.

ხალხისა და სამშობლოს გარეწარმა მოღალატეებმა, კონტრრევოლუციური ტროცკიზმის ქართულმა ნაბოლარებმა საკადეს გამოეყენებინათ ქართული საბჭოთა მწერლობაც თავიანთი შავბნელი და მუხანათური საქმეებისათვის. ლომინაძე, ლოლიანი, ტორეზი, ბ. ბუაჩიძე, ბ. ბერიძე, ალნიაშვილი, ტოროშელიძე, ჯიქია, ყურულაშვილი და სხვები ცდილობდნენ თავიანთ მავნებელურ მეშობაში პარტიისა და საბჭოთა ხალხის წინააღმდეგ ჩაებათ და გამოეყენებინათ ზოგიერთი მწერალი. ქართული საბჭოთა მწერლების რიგებში ხანგრძლივად „მოღვაწეობდა“ კონტრრევოლუციური ავანტახანლეგენდის და „ლიტფრონტის“ აგენტები ბ. ბუაჩიძე და პ. ქიქოძის მეთაურობით.

ქართული საბჭოთა მწერლობის ძირითადი მასსა მტკიცედ შემშედროვებულია და კიდევ უფრო მეტის ერთსულოვნებით ირაზმება ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის გარშემო.

ის გაფრთხილება, რომელიც თქვენ მე-10 ყრილობის ტრიბუნედან მიეცით რამდენიმე მწერალს—პ. იაშვილს, მ. ჯავახიშვილს, კ. გამსახურდიას და სხვ. აძლიერებს საბჭოთა მწერლობის მთელი კოლექტივის რევოლუციურ სიფხიზლეს და შეურიგებლობას სოციალიზმის საქმის მტრებისადმი.

სიტყვას გაძლევენ ამხ. ლავრენტი, რომ საბჭოთა მწერლობა თავის რიგებში არ მოითმენს არც ერთ ისეთ მწერალს, რომელიც საქმით არ დაამტკიცებს თავის ერთგულებას და უსაზღვრო სიყვარულს ჩვენი დიდი სამშობლოსადმი, ლენინ-სტალინის დიადი პარტიისადმი და ჩვენი უსაყვარელი ბელადის და მასწავლებლის დიდ **სტალინისადმი.**

პარტიისა და პირადათ თქვენ ყურადღებით და მზრუნველობით გამხნევებულნი, მეშიდროდ დარაზმულნი კომფრონტის უძლეველი დროშის გარშემო, ჩვენ გასაკეთებელი ენერგიით გავშლით ბრძოლას საბჭოთა მწერლობის იდეური სიწმინდისათვის, დიადი სტალინური ეპოქის შესაფერი მწერლობისათვის.

გაუმარჯოს ლენინ -სტალინის დიად პარტიას!

გაუმარჯოს ჩვენს უსაყვარულს მასწავლებელს და ბელადს დიდ სტალინს!

გაუმარჯოს ქართველი ხალხის ხანგრძლივან ხელმძღვანელს ამხანაგ ლავრენტი ბერიას!

საქ. საბჭ. მწერლების კავშირის გამგეობის პლენუმის მისალმება

ხალხთა დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს!

საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის პლენუმი, შეკრებილი ქართული კლასიკური მწერლობის სამამაყის ილია ჭავჭავაძის დაბადების ასი წლის თავის აღსახსენებელად მზურვალედ მოგვასალმებად თქვენ, ჩვენი დიადი ამშობლოს და მთელი მოიფლითის მშრომელთა ბრძენ ბელადს და უსაყვარულს მასწავლებელს.

თავისუფალი და აღორძინებული საქართველოს საბჭოთა ხალხი და ქართული საბჭოთა მწერლობა აღზრდილი ლენინ-სტალინის დიად მოძღვრებაზე, ისწრაფვის დრმად შეისწავლოს ჩვენი ხალხის კლასიკური კულტურის ძვირფასი ნიმუშები, კრიტიკულად გამოიყენოს ისინი სოციალისტური კულტურის მშენებლობის საქმეში.

მიუხედავად ხალხის მტრების საზიზღარი, მუხანათური ცდებისა, შეებღალოდ საბჭოთა მწერლობის რიგების იდეური სიწმინდე და საბჭოთა მწერლის საპატიო სახელი გამოეყენებიათ თავიანთი შავბნელი საქმეებისათვის, საბჭოთა მწერლობა კიდევ მეტის ერთსულოვნებით და თავგამოდებით ირაზმება ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის უძლეველი დროშის ქვეშ. და მზადაა მთელი თავისი ძალა და ნიჭი, მთელი თავისი სიცოცხლე მთლიანად მოახმაროს ჩვენი ბედნიერი სოციალისტური საშობლოს კეთილდღეობას.

ჩვენ ამ ბრძოლაში ჩვენი ზიზღი და გულისწყრომა საერთაშორისო ფაშიზმის გამბეცებლებს აგენტებისა—ხალხისა და სამშობლოს წყეული მოღალატეების ტროცკისტ-ბუხარინელი ჯაგუშების. დიერსანტების მიმართ.

უსაზღვროა ჩვენი სიყვარული და ერთგულება ჩვენი დიდი სოციალისტური სამშობლოსადმი, ჩვენი გმირი ხალხისადმი, მისი ფოლადისებური ავანგარდის—ლენინ-სტალინის პარტიისადმი.

უძლეველია საბჭოთის დიდი ქვეყანა, რადგან მისი წინსვლისა და გამარჯვების სულის ჩამდგმელი დიადმგზნებელი არის ჩვენი ეპოქის ულ ფიდესი ადამიანი, ხალხთა უსაყვარლესი მამა და მასწავლებელი დიდი **სტალინ!**

გაუმარჯოს დიდ სტალინს!

გაუმარჯოს ლენინ - სტალინის დიად პარტიას.

გაუმარჯოს კომუნიზმს!

ამხანაგ ლავრენტი ბერიას!

ძვირფასო ამხ. ლავრენტი!

ჩვენი სამშობლოს თავისუფალ და ბედნიერ ხალხთან ერთად ქართველი საბჭოთა მწერლების დღესასწაულობს მე-10 ყრილობის უდიდესი ქართველი მწერლის და ეროვნული განმათავისუფლებელი რევოლუციური მოძრაობის პოპულარულ მოღვაწის ილია ჭავჭავაძის დაბადების ასი წლისთავს.

ეს იუბილე ქართველი მწერლობის შეგნებაში კიდევ მეტად ანმტკიცებს იმ აზრს, რომ ხალხი შეიყვარებს და დაიფასებს მხოლოდ იმ მწერალს, რომელსაც მთელი თავდადებით უყვარს თავისი ხალხი და თავისი სამშობლო, მედგრად იბრძვის თავისი ეპოქის მოწინავე იდეების პოზიციებზე და ღრმად გამოხატავს თავის შემოქმედებაში ხალხის სასიცოცხლო ინტერესებს.

ამასვე ასწავლის და აქეთკენვე მოუწოდებს საბჭოთა მწერლობას თქვენი უდიდესი მნიშვნელობის მოხსენება საქართველოს ბოლშევიკების მე-10 ყრილობაზე, მოხსენება, რომელსაც დიდი ყურადღებით სწავლობს და ითვისებს მთელი ქართველი საბჭოთა სამწერლო საზოგადოებრივობა.

ლენინ-სტალინის ეპოქის ნამდვილ ბოლშევიკურ ინტერნაციონალურ ფესვებზე ამოზრდილ ჩვენ ბედნიერ ხალხთან ერთად ქართველ ხალხთან ერთად ჩვენ ვიცავ ჩვენ ბელადს, ჩვენ ბელადს, ჩვენ ბელადს!

ამხანაგ ლავრენტი ბერიას!

ამხანაგ ბერიას!

ამხანაგ ბერიას!

ამხანაგ ბერიას!

ეკატერინე ჯუღაშვილი

ეკატერინე გიორგის-ასული ჯუღაშვილის ხსოვნას

4 ივნისს, ჭ. თბილისში მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ეკატერინე გიორგის-ასული **ჯუღაშვილი** — საერთაშორისო პროლეტარიატის დიდი ბელადისა და მაჯაფლებლის ამხანაგ **სტალინის** დედა.

ეკატერინე გიორგის-ასული **ჯუღაშვილი** (ელეაძის ქალი) დაიბადა 1856 წელს სოფელ გამბარეულში ქალაქ გორის მახლობლად ყმაწვილების ოჯახში. 9 წლამდე ეკატერინე გიორგის-ასული ფეხიშველა ბავშვობა ატარა ბ. ბუაჩიძე და ბ. ქიქოძის მეთაურობით.

ქართული საბჭოთა მწერლობის ძირითადი მასსა მტკიცედ შემშედროვებულია და კიდევ უფრო მეტის ერთსულოვნებით ირაზმება ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის გარშემო.

ის გაფრთხილება, რომელიც თქვენ მე-10 ყრილობის ტრიბუნედან მეეცით რამდენიმე მწერალს—პ. იაშვილს, მ. ჯავახიშვილს, კ. გამსახურდიას და სხვ. აძლიერებს საბჭოთა მწერლობის მთელი კოლექტივის რევოლუციურ სიფხიზლეს და შეურიგებლობას სოციალიზმის საქმის მტრებისადმი.

სიტყვას გაძლევენ ამხ. ლავრენტი, რომ საბჭოთა მწერლობა თავის რიგებში არ მოითმენს არც ერთ ისეთ მწერალს, რომელიც საქმით არ დაამტკიცებს თავის ერთგულებას და უსაზღვრო სიყვარულს ჩვენი დიდი სამშობლოსადმი, ლენინ-სტალინის დიადი პარტიისადმი და ჩვენი უსაყვარელი ბელადის და მასწავლებლის დიდ **სტალინისადმი.**

პარტიისა და პირადათ თქვენ ყურადღებით და მზრუნველობით გამხნევებულნი, მეშიდროდ დარაზმულნი კომფრონტის უძლეველი დროშის გარშემო, ჩვენ გასაკეთებელი ენერგიით გავშლით ბრძოლას საბჭოთა მწერლობის იდეური სიწმინდისათვის, დიადი სტალინური ეპოქის შესაფერი მწერლობისათვის.

გაუმარჯოს ლენინ -სტალინის დიად პარტიას!

გაუმარჯოს ჩვენს უსაყვარულს მასწავლებელს და ბელადს დიდ სტალინს!

გაუმარჯოს ქართველი ხალხის ხანგრძლივან ხელმძღვანელს ამხანაგ ლავრენტი ბერიას!

4 ივნისს, ჭ. თბილისში მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ეკატერინე გიორგის-ასული **ჯუღაშვილი** — საერთაშორისო პროლეტარიატის დიდი ბელადისა და მაჯაფლებლის ამხანაგ **სტალინის** დედა.

ეკატერინე გიორგის-ასული **ჯუღაშვილი** (ელეაძის ქალი) დაიბადა 1856 წელს სოფელ გამბარეულში ქალაქ გორის მახლობლად ყმაწვილების ოჯახში. 9 წლამდე ეკატერინე გიორგის-ასული ფეხიშველა ბავშვობა ატარა ბ. ბუაჩიძე და ბ. ქიქოძის მეთაურობით.

ქართული საბჭოთა მწერლობის ძირითადი მასსა მტკიცედ შემშედროვებულია და კიდევ უფრო მეტის ერთსულოვნებით ირაზმება ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის გარშემო.

ის გაფრთხილება, რომელიც თქვენ მე-10 ყრილობის ტრიბუნედან მეეცით რამდენიმე მწერალს—პ. იაშვილს, მ. ჯავახიშვილს, კ. გამსახურდიას და სხვ. აძლიერებს საბჭოთა მწერლობის მთელი კოლექტივის რევოლუციურ სიფხიზლეს და შეურიგებლობას სოციალიზმის საქმის მტრებისადმი.

ეკატერინე გიორგის-ასულის მამა ადრე გარდაიცვალა და ოჯახი დედას დაეწვა კისერზე. დედასა და ძმების მზრუნველობის მეოხებით ეკატერინე გიორგის-ასულმა ისწავლა წერა-კითხვა.

1874 წელს 18 წლის ეკატერინე გიორგის-ასული მისთხოვდა ბესარიონ ივანეს-ძე ჯუღაშვილს, თბილისს ფეხოსანთა ეგზერცირ-ბატალიონის ფაბრიკის ფეხსაცმლის ფაბრიკის მუშას.

ეკატერინე გიორგის-ასულს ორი უფროსი ვეჟი— მიხეილი და გიორგი მკრეფლოვანები გარდაიცვალნენ.

1879 წელს, 21 დეკემბერს (ახალი სტილით) დაიბადა მისამე ვეჟი იოსებ ბესარიონის-ძე **სტალინი** — მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადი და მასწავლებელი, უკვდავი ლენინის საქმის განმგრძნობი, კომუნიზმის გამარჯვებათა ორგანიზატორი და სულისჩამდგმელი

მშობლები თავის ეფლიბოდნენ შვილს, ყოველნაირად ზრუნავდნენ მისი აღზრდისთვის. ეკატერინე გიორგის-ასული ოცნობდა მიეცა განათლება თავისა შვილის ოსებისათვის, რომელიც თავისი შესანიშნავი ნიჭით იპყრობდა ყველი იმათ ყურადღებას, ვინც ახლოს იცნობდა ჯუღაშვილის ოჯახს. 1888 წელს ეკატერინე გიორგის-ასულმა მოახერხა მოეწყო შვილი გორის სასულიერო სასწავლებელში.

ეკატერინე გიორგის-ასული, იმ ყოფაქცევა რა მძიმე პირობებში, იძულებული იყო დღიურად ემუშავნა, რათა უზრუნველეყო თავისი საყვარელი შვილის აღზრდა.

1894 წელს, როდესაც იოსებ ბესარიონის-ძე **სტალინმა** გორის სასულიერო სასწავლებელი დაამთავრა, ეკატერინე [გ]ორგის-ასულმა წაიყვანა იგი თბილისში განათლებას განსაგრძობად და დიდი გაჭირვებით შესძლო მისი მოწყობა სასულიერო სემინარიაში.

იმ პერიოდში, როდესაც ამხანაგი **სტალინი** სემინარიაში იყო, ეკატერინე გიორგის-ასული ხშირად ჩამოდიოდა გორიდან თბილისში საყვარელი შვილის სანახავად

1898-1900 წ. წ. ამხანაგი **სტალინი** ატარებდა უდიდეს რევოლუციურ მუშაობას, ხელმძღვანელობდა ბაკურიანის, თბილისის ორგანიზაციის (ენენტარიულ სოციალ - დემოკრატიულ ჯგუფებს

ამხანაგ **სტალინის** დეენანსთან დაკავშირებით, ეკატერინე გიორგის-ასულს ავადმყოფობის მეფის ჟანდარმები.

ამხანაგ **სტალინის** პირველი დაპატიმრება, რასაც ადგილი ჰქონდა ბათომში 1902 წელს 5 (18) აპრილს, ეკატერინე გიორგის-ასულს აცნობეს ბათომიდ მოწინავე მეშენამ, რომელმაც მას გადასცეს ფურცელი ამხანაგ **სტალინის** დარიგებანი, თუ რა ჩვენება უნდა მიეცა მას ამ შემთხვევაში, როდესაც პოლიციამ დაჭერა ითხოვდა.

ეკატერინე ნინ შემდეგ, როგორც მოსალოდნელი იყო, თბილისის ჟანდარმთა საგუბერნიო სამმართველომ გაჩხრიკა ეკატერინე გიორგის-ასულის ბინა გორში და დაჭკითხა მასი 1903 წლის ზაფხულში ალიოშა ჯაფარიძეს დახმარებით ეკატერინე გიორგის-ასული გორიდან გაიმგზავრება ქუთაისში ამხანაგ **სტალინის** სანახავად, რომელიც საგუბერნიო ციხეში იყო მოთავსებული.

1904 წლის დასაწყისს შეიტყო რა, რომ მისი შვილი გადასახლებიდან გამოიქცა და თბილისში ჩამოვიდა, ეკატერინე გიორგის-ასული ჩქარობს ნახოს ამხანაგი **სტალინი,** რომელიც მუდამ სათუთად ეპყრობოდა თავის დედას, მუდამ გულთბილ, შვილურ მზრუნველობას იჩენდა მის მიმართ.

რეაქციის წლებში მეფის ოხრანკა კვლავ იწყებს ეკატერინე გიორგის-ასულის შევიწროებას, (ციხეებს შეიტყოს მისგან, სად იმყოფება მისი შვილი, მაგრამ უშედეგოდ ეკატერინე გიორგის-ასული, თავისი შვილის ღირსეული დედა, მედგრად იტანს ყოველგვარ შევიწროებას მეფის დამჭერებისაგან.

ქართველი ხალხის გამცემლების, მენშევიკების ბატონების პირიდან, ეკატერინე გიორგის-ასულა, ცხოვრობს რა გორში, განაცდის გაჭირვებას და დევნას მენშევიკური ხელისუფლების მხრით.

მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლებამ დროს მიიღო ეკატერინე გიორგის-ასულმა ამხანაგ **სტალინის** მოსვენებით და მშიერულად ეცხოვრა.

ეკატერინე გიორგის-ასული 1922 წ. გიემზავრა მოსკოვს ამხანაგ **სტალინის** სანახავად.

უკანასკნელად ეკატერინე გიორგის-ასულმა ამხანაგ **სტალინი** ნახა 1935 წ. როდესაც ამხანაგი **სტალინი** ჩამოვიდა თბილისში თავისი საყვარელი დედის სანახავად.

უდიდესი სინარული გამოიწვია მასში ჩვენი ქვეყნის სოციალისტური მშენებლობის უდიდესმა წარმატებებმა. ნოსოვიანად მოპოვიანო ეკეთ **ლენინ-სტალინის** პარტიის ნელმძღვანელობით.

ეკატერინე გიორგის-ასული მუდამ განარჩევდა გულისხმიერებით, უპირველობით და განსაკუთრებული თავდადებლობით

ეკატერინე გიორგის-ასულის მოგზაურობა, მწვავედ განიცდიდნენ საქართველოსა და საბჭოთა კავშირის მშრომელები.

დიდი ბელადისა და მასწავლებლის დიდის ხსოვნა მუდამ დაარეკა მშრომელთა გულში.

ილია ჭავჭავაძისადმი მიძღვნილი პლენუმი

2 ივნისს მწერალთა სასახლეში გაიხსნა ილია ჭავჭავაძის დაბადებიდან ასი წლის თავისადმი მიძღვნილი საქართველოს საბჭოთა მწერლების კავშირის გამგეობის საიუბილეო პლენუმი.

ქართველი მწერლებთან ერთად პლენუმის პიუბიდენტში ირჩევენ იქნენ სომხეთის მწერალთა დელეგაციის წარმომადგენელი: ორდენოსანი მწერალი **ნარი ზარიანი, გ. გიულვანიანი** და **ს.ირიანი,** აფხაზეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე **ს. ბანაა,** და სამხრეთ-ოსეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე **ჩერგეზ ბეჯიზაოი.**

ამს. **დავით დემბერიძემ** თავის შესავალ სიტყვაში მოკლედ დაახასიათა ილია ჭავჭავაძის სალიტერატურო - საზოგადოებრივი მოღვაწეობა.

ილია ჭავჭავაძემ პარველმა შემოიტანა საქართველოში, აბმობს ამხ. დ. დემბერიძე, — რეალისტიკურ - გამამხილველურ ბელი ოდენ, ამ ოდენის პოპულარიზაციასთან იბრძოდა იგი, როგორც მხატვრული სტიკეის ოსტატი და როგორც ბრწყინვალე პუბლიცისტი. თავად - ანმბერეთობა ზოგიერთან გამოსულმა დიდმა მწერალმა ზეიმად ეზეიმა ილია ჭავჭავაძეს 20 წლისთავზე, მხოლოდ ილია ჭავჭავაძის, დაბადების ასი წლისთავი ღირებულს ნამდვილი სახალხო დღესასწაულის ხასიათს. გაიცხოველებული ემზადება მთელი დიდი კავშირი აგრეთვე რუსთველის იუბილეესთვის. ყველაფერი ეს მიწმენს იმაზე, თუ რა დიდი მზრუნველობით ეკიდება სოციალიზმის ქვეყანა ლენინ-სტალინის პარტია წარსულის დიდ სახელებს, დიდი პროგრესულთა იდეებს გამოხატველი კოლოფიენს.

ამხ. დ. დემბერიძე თავის გამოსვლას ათავებს შემდეგი სიტყვით:

„ეკიმბრაჯოს ლენინ-სტალინის პარტიას, რომელსაც ჩვენი ქვეყანა მაჟაყან ახალ-ახალი გამარჯვებისაკენ, რომელიც ღირსეულად აფხაზეს წარსული კულტურის დიდ მემკვიდრეობას, ხდის რა მას მონაწილედ ახალი სოციალისტური კულტურის შემენებლობაში“.

სიტყვებით გამოდან სომხეთის საბჭოთა მწერლების წარმომადგენელნი — ორდენოსანი ამხ. **ნარი ზარიანი** და **გ. გიულვანიანი.**

ორდენოსან საქართველოსთან ერთად,— ამბობს თავის მისალმებაში ამხ. ნარი ზარიანი — ილია ჭავჭავაძის დაბადების ასი წლისთავს ზეიმსაზეიმოდ ეკიეკ ამ ასი წლისთავს ზეიმსაზეიმოდ ეკიეკ სომხეთიც და ჩვენი დიდი ილია ჭავჭავაძე ძვირფასია ა-კაეკასიის ხალხებისათვის ალა მარტო ოროგრაფიულად ალ ეკიეკ ეკიეკ ეკიეკ

საქართველოს კოლშევიკების X ყრილობის შედეგები

დაბეჭდილია „პრავდის“ 5 ივნისის ნომერში

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის (ბოლშევიკების) X ყრილობამ, რომელიც ამა წლის 15-21 მაისს მიმდინარეობდა, შეაჯამა საქართველოს ბოლშევიკების მიერ ჩატარებული სამხანაგიური წლის მანძილზე გაწეული დიდი მუშაობის შედეგები.

ს.კ.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის გადაწყვეტილებებმა და ამხანაგ სტალინის ისტორიულმა მოხსენებამ განსაზღვრეს შინაარსი საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების მთელი მოსამზადებელი მუშაობისა ყრილობისათვის.

ამხანაგმა სტალინმა თავის მოხსენებაში უდიდესი სიცხადით გამოავლინა პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების, მასობის ყველა ნაკლი და დასახა გზები მათ აღმოსაფხვრელად.

საქართველოს ბოლშევიკებმა თავისი X ყრილობა ჩაატარეს ამხანაგ სტალინის მითითებათა რეალიზაციის ნიშნით.

ამ მითითებათა სათუთქიელზე გადასინჯა ყრილობამ მთელი გაწეული მუშაობა და დასახა ღონისძიებანი საქართველოს პარტიული ორგანიზაციების შემდგომი მუშაობის ყველა უბანზე.

მარტისა და აპრილის განმავლობაში ჩატარდა პირველადი პარტიული ორგანიზაციების ანგარიშები და არჩევნები. ადგილეგი სარაიონო, საქალაქო და საოლქო პარტიული კონფერენციები. ყველა მათ ჩაიარეს აქტიურად და დიდი აღფოთოვანებით პირველადი პარტორგანიზაციების პარტკომების მდივნების საანგარიშო მოხსენებათა ირგვლივ გამართულ კამათში გამოვიდა 21 ათასზე მეტი კაცი, ანუ ყველა დამსწრეთა 63 პროცენტამდე. სარაიონო და საქალაქო პარტიულ კონფერენციებზე კამათში გამოვიდა 2 ათასზე მეტი კაცი, ანუ ყველა დამსწრე დელეგატის დაახლოებითი მესამედი.

სერიოზულად იქნა გაკრიტიკებული შინაპარტიული დემოკრატიის დარღვევის ფაქტები, სიფიცხლის მოდენებისა და ხალხის მტრების მიმართ ბოლიტიკური სიბრმავის ფაქტები.

მკაცრად აკრიტიკებდნენ კომუნისტები პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების ცალკეულ ხელმძღვანელებს მასებთან სუსტი კავშირისათვის და მკვეთრად ეხმაურებოდნენ ყველა გამოვლენილ შემოხვევას სიფიცხლის მოდენებისა და ხალხის მტრებისადმი ლიბერალური დამოკიდებულებისა. პარტიის წევრების მხრივ, დამოკიდებლად იმისა, თუ რა მდგომარეობა ეკავათ მათ.

პარტიულ კრებებსა და პარტიულ კონფერენციებზე სერიოზული ყურადღება მიექცა ანტისაბჭოთა პარტიების — მენშევიკების, სოციონალ-დემოკრატების, ფედერალისტებისა და სხვათა ნაშთების კონტრრევოლუციური ძარგამომთხრელი მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების გამოვლინებას.

კომუნისტების საგრძნობლად გაზრდილი აქტივობის შედეგად პარტიული კომიტეტების და სარაიონო და საქალაქო კომიტეტების პლენუმების შემადგენლობაში არჩეულ იქნა ახალი ადამიანთა დიდი რაოდენობა. პირველადი ორგანიზაციების პარტ. კომიტეტების 2.807 წევრის საერთო რაოდენობიდან პარტკომების წევრებად პირველად იქნა არჩეული 784 ამხანაგი; სარაიონო, საქალაქო და საოლქო კომიტეტების პლენუმთა 2.522 წევრიდან პირველად იქნა არჩეული 643 ამხანაგი.

პარტიული მასა უაღრესად გულმოდგინეად და ყოველმხრივ იხილავდა პარტიული ორგანოების არჩევასას წამოყენებული ამხანაგთა კანდიდატურებს თუ კრებაზე არკენდა წამოყენებული აკიცებთა სასწორივ. დასახული კანდიდატურა შავდებოდა. ასე მაგალითად, სარაიონო და საქალაქო კომიტეტების წევრთა და კანდიდატთა 4.464 კანდიდატურიდან ეროა კენჭისყრით აკიცები მიცეს 514 კაცს.

პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ორგანიზაციების მუშაობის ნაკლოვანებათა ბოლშევიკური თვითკრიტიკა და კრიტიკა იზრდებოდა თვითეული კონფერენციასთან ერთად და განსაკუთრებული ძალითა და დაჟანებით გაიმალა ყრილობაზე.

საქართველოს ბოლშევიკების ყრილობას დაესწრო 547 დელეგატი გადამწყვეტი ხმით და 87—სათათბირო ხმით. ამათგან ყრილობის დელეგატებად პირველად იყო არჩეული 340 კაცი.

ყრილობამ მოისმინა საანგარიშო მოხსენება საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მუშაობაზე 1934 წლის იანვრიდან 1937 წლის მაისამდი გაწეული პერიოდში.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მოხსენებაში მოყვანილმა ფაქტებმა და ციფრებმა ცხადჰყვეს, რომ საქართველოს ბოლშევიკებმა, რომლებიც განუხრელად ახორციელებდნენ საანგარიშო პერიოდში საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დირექტივებს და ამხანაგ სტალინის მითითებებს, შინაგნელოვან წარმატებებს მიაღწიეს სოციალისტური შენებლობის ყველა დარგში.

საქართველო გადაიქცა მოწინავე ინდუსტრიულ რესპუბლიკად. **მრეწველობის ხვედრითი წონა საქართველოს სახალხო მეურნეობის საერთო პროდუქციაში 58.8 პროცენტიდან 1933 წ. ავიდა 75,2 პროცენტამდე** [illegible] **ამავე დროს საგრძნობლად გაიზარდა ახალოუტარად სოფლის მეურნეობის პროდუქცია,** განსაკუთრებით ძვირფასი კულტურებისა (ჩაის, ციტრუსების, ტუნგოსი, ყურძნის, თამბაქოსი და ა. შ.).

მთელი რიგი მაჩვენებლების მიხედვით მეორე ხუთწლიანი გეგმა საქართველოში ვადამდე სრულდება. ასე მაგალითად, სამრეწველო სახალხო კომისარიატებს მეორე ხუთწლედში მიმდინარე წლის დაწყებათათვის უნდა მოეცათ 1.783 მილიონი მანეთის საერთო პროდუქცია, მეორე კვარტალის დამლევს კი მივეღეთ უკვე 1.813 მილიონი მანეთის პროდუქციის. სოფლის მეურნეობის დარგში საქართველოს 1937 წელს უნდა მოეცა 252 მილიონი მანეთის პროდუქცია, მაგრამ უკვე 1936 წელს ფაქტიურად მოგვცა 260 მილიონი მანეთისა.

1936 წელს საქართველოში გამომუშავებულ იქნა 422 მილიონი კილოვატსაათი ელექტროენერგია, ნაცვლად 1933 წლის 157 მილიონისა.

იმ ელექტრომადგურების საერთო სიმძლავრე, რომლებიც ამჟამად შენდება (ენგური, ხრამჰესი, ტყვარჩელი და სხვ.), შეადგენს 182 ათას კილოვატს, უკვე მომუშავე ყველა სადგურის სიმძლავრე კი ჯერ იყო 91 ათას კილოვატს. ამჟამად, შენდება და წელს დამთავრდება სასოფლო ელექტროსადგურები საქართველოს 21 რაიონში.

საქართველოს უმნიშვნელოვანესმა სამრეწველო საწარმოებმა საანგარიშო პერიოდში თვალსაჩინოდ გაადიდეს თავიანთი პროდუქცია.

ჭიათურის მარგანეცის მაღარეები ძირფუნვიანად რეკონსტრუქტირებულია. მარგანეცის მეჭარნიზეული ამოღების პროცენტი 1936 წელს შეადგენდა 83-ს ნაცვლად 9-ისა 1933 წელს. 1936 წელს ამოღებული იყო 1.502 ათასი ტონა მარგანეცის საამქროო პროდუქცია, ნაცვლად 470 ათასი ტონისა 1933 წელს.

ჯუღელის ფერომარგანეცის ქარხანამ — ერთადერთმა საბჭოთა კავშირში აოსებული სამი ამგარი ტიპის ქარხნიდან — ფერომარგანეცის წარმოებისათან ერთად აითვისა სხვა ფერიშენაერთობთა წარმოებაც და უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ერთიანად და უფრო მეტად გაადიდა თავისი საერთო პროდუქციაა.

თითქმის გაორკეცდა ტყიბულის ქვანახშირის, ბარიტისა და დიატომიტის ამოღება, გასამკეცდა გოშმრონის ამოღება.

ფუსადი, გაშოსატულებთ საქართველოს მთელი მსხვილი მრეწველობის საერთო პროდუქციამ 1936 წელს საორიენტირო გამოანგარიშებით მიაღწია 790 მილიონ მანეთს, ნაცვლად 489 მილიონი მანეთისა 1933 წელს.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის წარმოებითი ზრდის საქმეში გადამწყვეტ პირობად შეიქმნა სასოფლო - სამეურნეო არტილის სტალინური წესდების გამოყენება. **1937 წლის 1 იანვრისათვის საქართველოში კოლექტივიზებული იყო ყველა გლეხური მეურნეობის 75,8 პროც. ნაცვლად 36,3 პროცენტისა 1934 წლის 1 იანვრისათვის.**

საქართველოს კოლმეურნეობანი წარმოადგენენ მარცვლეულის, ჩაის, თამბაქოს, ტუნგოს, რამის, ჰარლის და სხვა სასოფლო - სამეურნეო კულტურების ძირითად მწარმოებლებს, კოლმეურნეობებში და კოლმეურნეების ხელში თავმოყრილია მთელი ათასი ფარობის 75.4 პროცენტი. კოლმეურნეობანი გიგანტურ ნაბიჯებს ადგამენ ბაზარდნენ და მნიშვნელოვნად განმტკიცდნენ ორგანიზაციულად, მეურნეობრივად და პოლიტიკურად.

1936 წელს კოლმეურნეობათა ფუნადი შემოსავალი გაიზარდა 234 მილიონ მანეთამდე, ნაცვლად 79 მილიონი მანეთისა 1933 წელა. შრომადღის საშუალო ღირებულება საქართველოს კოლმეურნეობებში 82 კაპიკიდან 1934 წელს გაიზარდა 1 მან. 80 კაპიკამდე 1936 წელს.

საქართველოში 1936 წელს რამდენიმე ათასმა კოლმეურნემ გამომუშავებულ შრომადღეებში ფულად მიიღო 5, 10, 20 და 40 ათასი მანეთიც კი, იღებდა რა შრომადღეში 20 მანეთამდე, ნატურის ჩუთვლელად.

საქართველოს მთელ რიგ რაიონებში საშუალოდ რაიონში შრომადღეზე იქლეოდნენ 5 მანეთზე მეტი.

ასე, მაგალითად, ქობულეთის რაიონის კოლმეურნეობებში შრომადღის ღირებულება საშუალოდ გაიზარდა 4 მან. 90 კაპიკიდან 1934 წელს 7 მან. 70 კაპიკამდე 1936 წელს, ბათუმის რაიონის კოლმეურნეობებში — 2 მან. 30 კაპიკიდან 7 მანეთამდე; მახარაძის რაიონის კოლმეურნეობებში—1 მან. 04 კაპიკიდან 5 მან. 60 კაპიკამდე საშუალოდ შრომადღეზე რაიონში.

ამ წარმატებებს საქართველოს კოლმეურნეობებმა მიაღწიეს სასოფლო - სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების სწორი გამოყენებისა საფუძველზე. საკოლმეურნეო ცხოვრების ამ ურყევი ბანის ფონზე განზორიკოელების **საკითხს საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი** მუდამ უდიდეს ყურადღებას წყლის მოსალოდნელი ნამატი (850 ათასი ‘ული) საშუალებას მოგვცემს აქცევდა. ყოველდღე სისტემატიურად და ოპერატიულად ასწორებდა ბეგრად გადაჭარბირი ცხრილსა და დამახინჯებებს საკოლმეურნეო წესდების გატარებაში.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის თავისებურებანი მდგომარეობენ ‘ასოფლო - სამეურნეო კულტურების მრავალფეროვნებაში.

პარტიის ბელადი ამხანაგი . სტალინი და ს.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი უდიდეს დახმარებას გვიწევდნენ და გვიწევენ ძვირფას კულტურათა განვითარების საქმეში, რომელნიც წარმოადგენენ საქართველოს კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა კეთილდღეობის ზრდისა და გაუმჯობესების წყაროს, და რომელთაც დიდი მნიშვნელობა აქვთ მთელი საბჭოთა კავშირისათვის.

ამჟამად ჩაის პლანტაციებს საქართველოში უკავიათ დაახლოებითი 40 ათასი ჰექტარი 1936 წელს ჩაის მოსავლიანობამ თითო ჰექტარზე მიაღწია 1.620 კილოგრამს. მოიკრიფა და სახელმწიფოს ჩაბარია 20 ათასამდე ტონა ჩაის ფოთოლი.

ამხანაგ სტალინის ინიციატივით ს.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს მიერ ციტრუსების შესახებ მიღებული გადაწყვეტილების შესასრულებლად, გულმოდგინედ შესწავლილი საქართველოს ყალიყელი რაიონებისა და სოფლების ნიადაგ-კლიმატური და ეკონომიური პირობები. სრულდება შედგენილი ხუთწლიანი გეგმა ციტრუსების გაშენებისა და ციტრუსების ფართობი ამჟამად უკვე აღემატება 6 ათას ჰექტარს.

წლითიწლითან მატულობს თამბაქოს მოსავლიანობა და იზრდება მისი ფართობი. თამბაქოს საქართველოში ამჟამად უკავია დაახლოებით 20 ათასი ჰექტარი. ჯერ კიდევ 5-6 წლის წინათ თამბაქოს მოსავალი თითო ჰექტარზე არ აღემატებოდა 2-3 ცენტნერს. 1936 წელს თამბაქოს მოსავლიანობა საქართველოში გადიდდა 7.9 ცენტნერამდე. მნიშვნელოვნად ამაღლდა თამბაქოს ხარისხი და მისი გამოსავალი ხარისხების მიხედვით. ამის შედეგად 1936 წელს სახელმწიფოს ჩაბარდა 15.460 ტონა თამბაქოს 67 მილიონ მანეთზე მეტი თანხისა, ნაცვლად 12.131 ტონისა 1933 წელს, რაც ღირდა დაახლოებით 28 მილიონი მანეთი.

1936 წელს საქართველოს სსრ რესპუბლიკა გამარჯვებული გამოვიდა ზოვ-შავი ზღვის მხარესთან გამართული სოციალისტური შეჯიბრებიდან ადრეული ნაწარმოებნი.

საქართველოში 40 ათას ჰექტარზე მეტი უკავია ვენახებს, საანგარიშო პერიოდში გაშენდა 4.500 ჰექტარზე მეტი. ს.კ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებისა—ყველანი იქნეს 1940 წლისათვის ვენახებიდან ფართობი 60 ათას ჰექტარამდე და გაორკეცდეს ამავე ვადისათვის მოსავლიანობა — შესრულებული იქნება.

საქართველოში მნიშვნელოვნად განვითარდა ტუნგოს კულტურა, რაც დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი მრეწველობისათვის. თუ 1933 წელს ტუნგოს მიერ დაკავებული ფართობი შეადგენდა სულ 347 ჰექტარს, 1937 წლის 1 მაისისათვის კი იგი გაიზარდა 9.926,5 ჰექტარამდე.

მნიშვნელოვანი წარმატებებია მიღწეული აგრეთვე სხვა კულტურათა განვითარების დარგში (ციტრონი, რამი, კეთილშობილი დაფნა, ეკალიპტი და სხვ.), რომლებზედაც შესაძლებლობა არა მაქვს შევჩერდე.

ხალხის მტრები, ტროცკისტი ლიმენშევიკი მახინჯები (ალლოდნენ ბეგეგრაკელებინათ ცილისწამება იმის შესახებ, თითქოს, საქართველოში, აპეციალური და ტექნიკური კულტურების განვითარებასთან დაკავშირებით, მცირდებოდეს მარცვლეულ კულტურათა ფართობი. ნამდვილად კი მარცვლეულ კულტურათა ფართობიცა და მოსავლიანობაც განუხრელად მატულობს.

შემდეგი ცხრილი თვალნათლივ ადასტურებს ამ მდგომარეობას:

წლები	მარცვლეულ კულტურათა ფართობი ჰექტარებში	მარცვლეულ კულტურათა მოსავლიანობა ათას ფუთობით	მოსავლიანობა ერთ ჰექტარზე ცენტნერებში
1913	697.900	38.180	8,9
1933	807.502	45.865	9,3
1936	835.700	60.866	11.9
1937	865.299	65.979 (გეგმით)	

საქართველოს მტკიცედ აქვს ღებული კურსი იმისაკენ, რომ 1940 წლისათვის ძირითადად დაამყაროს ფილოს თავისი მოთხოვნილებანი საკუთარი პურით.

მეცხოველეობის დარგში უკანასკნელ დროს შესაძლებელი გახდა მაგნელბლობის შედეგების ლიკვიდაცია, იმ უხეში შეცდომების გამოსწორება, რომელთაც ადგილი ჰქონდა წინათ, და მნიშვნელოვანი წარმატებების მიღწევა. მსხვილფეხა რქიანი პირუტყვის, ღორებისა და ცხენების ფარა საქართველოს უკვე გადაეჯარა ომამდელ დონეს. **რაც შეეხება ტ. ტ. ტ.

ახალი ვითარება და სალიტერატურო ფრონტის ამოცანები *

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ე. გორდეეეაძე
საპ. კ.კ. (ბ) ც. კ. კულტურულ-საბადამანაოსლეტლო, ბანდიოფლების ბამგე

კონტრრევოლუციური ტროცკიზმის აგენტურა მწერლობაში

კონტრრევოლუციური ტროცკიზმის მავნებელური ხელმძღვანელობა ქვეყანაში, ტროცკისტული აგენტურის ფანტასტიკურ ფანტაზიებზე, ქვეყნის ეკონომიკურ ბაზაზე, ეროვნულ ურთიერთობებზე, ეროვნულ ენაზე, ეროვნულ ფერზე, ეროვნულ ფორმებზე, ეროვნულ ფიზიონომიაზე, ეროვნულ ფსიქიკაზე, ეროვნულ ენერგიაზე, ეროვნულ ენერგიაზე, ეროვნულ ენერგი

ახალი ვითარება და სალიკვერაციო ფრონტის ამოცანები

(დასასრული)

პავლე იაშვილს არ შეუსრულებია თავისი ვალდებულება რადიოკომიტეტსა და სახელმწიფოს წინაშე.

კ. კალაძეს და **ტ. ტაბიძეს** არ შეუსრულებიათ ვალდებულება ერესეთის მწერალთა კავშირის წინაშე, რომელმაც ისინი მიაბარინა ნაციონალურ რესპუბლიკებში შემოქმედებითი დავალებებით.

არა აქვთ მესრულებული თავიანთი ვალდებულებანი სხვადასხვა ორგანიზაციების წინაშე **ი. მოსაშვილს** (მოსაშვილი: „ორც ერთი ვალდებულება"), **ა. ჟუთათელს**, **ს. თავაძეს**, **ს. ჭვარგას**, **ა. გომიაშვილს** **პ. სამსონიძეს** (სამსონიძე: „სწორი არ არის"), **ს. ალდანიშიას** და სხვებს.

არ არის საქართველოში დარჩენილი თითქმის არც ერთი ორგანიზაცია, დაწყებული ხრამპასით და გათავებული კოოპინეკვშირით — ინვალიდებიც კი არ დაზოგეს — (**დარბაზში სიცილია**), რომელთანაც ჩვენს მწერლებს არ ჰქონდეთ დადებული გაუნაღდებელი ხელშეკრულება. ორიფერს ვამბობ აქ ვამომცემლობათა შესახებ. თუმცა მწერლები გამომცემლობებთანაც პირშეფად არიან. რომ ეს ასეა, ამას მოწმობს, თუ გნებავთ, გამომცემლობა „ზარია ვოსტოკას" შემდეგი შიმპრთვა მწერალთა კავშირისადმი: „რადგან უახლოეს დროში უფიდ შეკუდგეთ რუსულ ენაზე ქართული ლიტერატურის გამოცემის 1938 წლის გეგმის წინასწარი ვარიუფის შედგენას, სა.ქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის გამომცემლობას „ზარია ვოსტოკას" აუცილებლად მიაჩნია დასვას მწერალთა ორგანიზაციის წინაშე ზოგიერთი საკითხი, რომელიც ფიგურებს ჩვენი გეგმების შედგენაში".

როგორც მოგეხსენებათ, წარსულ წელს ჩვენ წინასწარ შეეფთანხმეთ კავშირის სამდივნოს ჩვენი 1937 წლის საგამომცემლო გეგმა, რომელიც მოწონებულ იქნა თქვენ მიერ.

გამომცემლობას საჭიროდ მიაჩნია ვაცნობოთ, რომ იგი ამ წლის გეგმით გათვალისწინებულ მთელ რიგ წიგნებს ვერ გამოუშვებს, რადგან ავტორებმა თავის დროზე ხელნაწერები არ წარმოადგინეს.

გამომცემლობა გიგზავნით ცნობისათვის იმ ავტორების სიას, რომელთაც ხელნაწერები არ წარმოადგინეს ან ერთ წელზე მეტი ვადა ეძლევა ამ ნაწარმოებთა დასრულებისა და ასეთ ავტორთა სიაში ბოლშევიზმის დაფფლებას ნება მიბოძეთ, მოვიყვანო ეს ადგილი.

1) „უწინარეს ყოვლისა, აუცილებელია შემოვაბრუნოთ ყურადღება ჩვენი პარტიული ამხანაგებისა, რომლებიც ამა თუ იმ უწყების ხაზით ეფლობიან „მიმდინარე საკითხებში", — საერთაშორისო და საშინაო ხასიათის დიდი პოლიტიკური საკითხებისაკენ.

2) აუცილებელია სათანადო სიმაღლეზე აყვანილ ჩვენი პარტიის პოლიტიკური მუშაობა, ამასთან ქვაკუთხედად გავსადოთ

პოლიტიკური აღმზრდელობითი მუშაობა მწერლებთან

მწერლების წინაშე ძლიერ მწვავედ უნდა დადგეს პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის საკითხი. ეუყურებთ თქვენს გამოსვლებს და გვიკვირს, რამდენად დაშორებულია მწერლების ერთი ნაწილი ჩვენი ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებას, მის მაჯის ცემას, მის სუნთქვას. ზოგს თქვენგანს აკლია პოლიტიკის ინბანის ცოდნაც კი, ხშირად ზოგიერთი ამხანაგი, სხვას რომ თავი დავანებოთ, როგორც სჩანს, გაზეთსაც კი არ კითხულობს.

მწერლის პოლიტიკური ცოდნის არეარმა და ფართო უნდა იყოს. მწერლის მსოფლმხედველობა შორს უნდა ჭვრეტდეს, იგი უნდა სწვდებოდეს ჩვენი ეპოქის, სტალინური კონსტიტუციის ეპოქის სიდიადეს. მწერლის საერთო ცოდნა, მისი კულტურული დონე უნდა იყო სავსე და უოოვი, ვით ზღვა. საუბედუროდ, ჩვენ-მწერლების უმრავლესობას ეს აკლია.

ჩვენი მუშაობის ნაკლთა მოსაბის აუცილებელ პირობად დიდი ბელადი ამბ. **სტალინი** თავის ისტორიულ მოხსენებაზე, სახელ ბოლშევიზმის დაფფლებას ნება მიბოძეთ, მოვიყვანო ეს ადგილი.

1) „უწინარეს ყოვლისა, აუცილებელია შემოვაბრუნოთ ყურადღება ჩვენი პარტიული ამხანაგებისა, რომლებიც ამა თუ იმ უწყების ხაზით ეფლობიან „მიმდინარე საკითხებში", — საერთაშორისო და საშინაო ხასიათის დიდი პოლიტიკური საკითხებისაკენ.

2) აუცილებელია სათანადო სიმაღლეზე აყვანილ ჩვენი პარტიის პოლიტიკური მუშაობა,

(ლაბ ბალხეურ ლიტერატორად, უპასუხეგებდეს ჩვენი სოციალისტური ეპოქის ოდეებს და მოსწრაფებებს, რომ ჩვენი ლიტერატურა უდიდ ბედ-მოსაბავდეს კაცობრიობის მოწინავე ოდეებს, კომუნიზმის ოდეებს.

ოოგორ გიმდათ თქვენ, ეს ამოცანა შეასრულოთ ბოლშევიზმის დაუფლების გარეშე? **კავშირის ხელმძღვანელობამ მტკიცედ უნდა მოჰკიდოს ხელი ამ საქმეს — მწერალთა მასების პოლიტიკური ინტერნაციონალური აღზრდის საქმეს. მწერლებმა კი უნდა შეიგნონ, რომ ეს აუცილებელი პირობაა მათი გადაიარაღებისათვის. შემოქმედებისათვის, წინსვლისათვის.**

უნდა რამოყალიბდეს სათანადო

მწერალთა კადრების საკითხი და მუშაობა ახალგაზრდებთან

მე უკვე ვილაპარაკე იმის შესახებ, რომ მწერალთა კავშირის რიგებში მრავლად მოიპოვება ისეთი პირი, რომელიც დიდი ხანია ლიტერატურას ფაქტურად ჩამოშორდა და მხოლოდ სახელწოდებას ატარებს მწერლისას.

მერე მხრივ ჩვენ ვხედავთ, რომ ნამდვილი ლიტერატურული ძალე-ბის გვიერდით იწერება მოზარდი თაობა, თაობა — საბჭოთა ხელსუფლების პირობებში დაბადებული და აღზრდილი, თაობა, რომელზედაც არა ერთი და ორი ხალასი ნაქი მოიპოვება.

კადრები სწყვეტენ ყველაფერს ჩვენს ცხოვრების და მუშაობის ყოველ დარგში, მათ შორის ლიტერატურულ ფრონტზედაც. კადრების აღზრდის საკითხი ყველაზე საპასუხისმგებლო და რთული გადაუდებელი ამოცანაა. ეი რას ამბობს ამის შესახებ ჩვენი ბელადი ამხანაგი **სტალინი**.

„მე ვფიქრობ, ჩვენ რომ შეეძლებდეთ, ჩვენ რომ მოვახერხებდეთ ჩვენი პარტიული კადრები, თავიდან ბოლომდე, იდეოლოგიურად მოვამზადოთ და იმგვარად გამოვაწრთვნოთ ისინი პოლიტიკურად, რომ მათ შეეძლოთ თავიანსუფლად გარკვევა საშინაო და საერთაშორისო ვითარებაში, ჩვენ რომ შევძლებდეთ გავხადოთ ისინი სავსებით მომზეფებულ ლენინელებად, მარქსისტებად, რომელთაც ეწერებათ ენარი გადასწყვეს სერიოზული შეიდრმეხნის დაფფიიმოდ ჩვენს ხელმძღვანელობის საკითხები, ჩვენ ამით ვადაკეთებდით ყველა ჩვენი ამოცანის ცხრა მიათეულს".

როგორაა დაყენებული ჩვენთან ეს საქმე? ეს მეტად სერიოზული საქმე კადრების გამონახვისა და აღზრდისა? ძალიან ცუდად. ეს მწერალთა კავშირის ყველაზედ ჩამორჩენილ უბანს წარმოადგენს.

პირველ რიგში შესწავლილ უნდა იქნან ახალგაზრდა კადრები. ვისთან

ეგრეთწოდებული ჩამორჩენისა და გათანასწორების შესახებ

უკანასკნელი წლების განმავლობაში ლიტერატურამ მოგვცა მთელი რიგი ნაწარმოებები, რომლებითაც ჩვენ არ შეგვრცხვება გამოსვლა, რომლებიც უსათუოდ ჩვენი ლიტერატურის ანტიგენი შეგვა. ჩვენ არ შეგვძლია არ გავიოლაჭრინოთ ეს სიღილიტური კრიტიკის წინაღმდეგ, რომელიც ერთი ხელის მოსმით უარყოფს ყოველივეს, რაც გაკეთებულა. თუ ზმირად ვგვსმის ლაპარაკი ლიტერატურის ჩამორჩენაზე, ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩვენი ლიტერატურა, მთლიანად აღებული, ჯერ კიდევ ვერ უპასუხებს ჩვენი ოიადი სტალინური ეპოქის მოთხოვნილებებს, რომ ჩვენ მწერლობისადან მოელითხოვთ უფრო უკეთეს, გაკეთებით უფრო მოდელურ ნაწარმოებებს. მაგრამ შეიძლება თუ არა ეთქვათ, რომ ყველა ჩვენი მწერალი ჩამორჩენაა? რასაკვირველია, არა. ასეთი ყველასათვის თანაბარი შეფასების მოსურნე ხალხი სწორედ ის ხალხია, რომელსაც თავისი ჩამორჩენა სურს გათანაბრების პოლიტიკაზე ლაყბობით მიჩქმალოს.

ეს ხალხი ქადაგებს, რომ საჭირო არაა კარგის ფასებაგან, თეორის შეიჩსაგან გარჩევა, ნაწარმოების დახარისხება, ამა თუ იმ მწერლის შემოქმედებითი ნაკლის აღნიშვნა, — და ეს იმიტომ, თითქოს ასეთი მიდგომა მწერალში ანგიფთარებს ინდიფიდუალობის და ყოყოჩობას. ამ უბადრუკ თეორიას საერთო არაფერი აქვს პარტიის პოლიტიკასთან.

დრო ვიხსწავლოთ ცუდის კარგისაგან ბარჩევა, ნაწარმოების ღირსეული შეფასება, შეეიჩვოთ შეფასების მოსმენას და მოსთვის ანგარიშის გაწევას. კრიტიკის დროს შესაძლებელია ჯოხი ან ერთ ან მეორე მხარეს გადაიხაროს. კრიტიკოსიც ადამიანია, მას ხელოვნურ ბრძანის სასწორი არ უჭირავს ხელში, კრიტიკოსიც შეიძლება შეცდეს, მაგრამ ამან არ უნდა შეგვაშინოს. ასეთ კრიტიკოსიც მოიპოვება სწორი დებულებები, ქემშარიტება, რომელიც უნდა მიგეღოთ, შეცდომა კი გიყურეროთ კრიტიკოსს.

ცნობილია, რომ კრიტიკის ფრონტი ჩვენი ლიტერატურის ვიწრო ადგილს წარმოადგენს. კრიტიკოსთა ის კადრიც კი, რომელიც მოგვეპოვება, არ ფიგურადს აკეკურ მოსაწოლეობას მწერალთა კავშირის მუშაობაში.

უნდა აღინიშნოს, როგორც დიდი ეკუსნი, რომ ჩვენ ჯერ არ გაგვიჩნია მარქსისტულ-ლენინური თვალსაზრისით დაწერილი ქართული ლიტერატურის ისტორია, რომ ჩვენი უდიდესი კლასიკური მემკვიდრეობა კრიტიკოსების მიერ ჯერ კიდევ არ ოოის ათვისებული და გაანუქებული. და ოოა მარტო კლასიკური მემკვიდრეობა, არამედ თანამედროვეც ლიტერატურის პრობლემებიც ჩვენი კრიტიკოსების ნაწარმოებში მეტად მკრთალად და ზმირად დამახინჯებულადაა გამოუქეგული. ეიწრო ეგზარიული გადმოცემა ნაწარმოების შინაარსისა, ან გადაკარბებული ხოტბა, ან გადაკარბებული ლანძღვა-გინება. ბოლშევიკური პრაკტიკიდან ნაცვლად — მეკერძოებული ჯგუფური კრიტიკა. აი, ჩვენი კრიტიკის ზოგიერთი დამახასიათებელი თვისება. ზოგიერთი კრიტიკოსი გაურბის თანამედროვეობა ლიტერატურის მუქვეე საკითხებს და

(ლაბ ბალხეურ ლიტერატორად, უპასუხეგებდეს ჩვენი სოციალისტური ეპოქის ოდეებს და მოსწრაფებებს, რომ ჩვენი ლიტერატურა უდიდ ბედ-მოსაბავდეს კაცობრიობის მოწინავე ოდეებს, კომუნიზმის ოდეებს.

ოოგორ გიმდათ თქვენ, ეს ამოცანა შეასრულოთ ბოლშევიზმის დაუფლების გარეშე? **კავშირის ხელმძღვანელობამ მტკიცედ უნდა მოჰკიდოს ხელი ამ საქმეს — მწერალთა მასების პოლიტიკური ინტერნაციონალური აღზრდის საქმეს. მწერლებმა კი უნდა შეიგნონ, რომ ეს აუცილებელი პირობაა მათი გადაიარაღებისათვის. შემოქმედებისათვის, წინსვლისათვის.**

უნდა რამოყალიბდეს სათანადო

მწერალთა კადრების საკითხი და მუშაობა ახალგაზრდებთან

მე უკვე ვილაპარაკე იმის შესახებ, რომ მწერალთა კავშირის რიგებში მრავლად მოიპოვება ისეთი პირი, რომელიც დიდი ხანია ლიტერატურას ფაქტურად ჩამოშორდა და მხოლოდ სახელწოდებას ატარებს მწერლისას.

მერე მხრივ ჩვენ ვხედავთ, რომ ნამდვილი ლიტერატურული ძალე-ბის გვიერდით იწერება მოზარდი თაობა, თაობა — საბჭოთა ხელსუფლების პირობებში დაბადებული და აღზრდილი, თაობა, რომელზედაც არა ერთი და ორი ხალასი ნაქი მოიპოვება.

კადრები სწყვეტენ ყველაფერს ჩვენს ცხოვრების და მუშაობის ყოველ დარგში, მათ შორის ლიტერატურულ ფრონტზედაც. კადრების აღზრდის საკითხი ყველაზე საპასუხისმგებლო და რთული გადაუდებელი ამოცანაა. ეი რას ამბობს ამის შესახებ ჩვენი ბელადი ამხანაგი **სტალინი**.

„ეგ ეფიქრობ, ჩვენ რომ შეეძლებდეთ, ჩვენ რომ მოვახერხებდეთ ჩვენი პარტიული კადრები, თავიდან ბოლომდე, იდეოლოგიურად მოვამზადოთ და იმგვარად გამოვაწრთვნოთ ისინი პოლიტიკურად, რომ მათ შეეძლოთ თავიანსუფლად გარკვევა საშინაო და საერთაშორისო ვითარებაში, ჩვენ რომ შევძლებდეთ გავხადოთ ისინი სავსებით მომზეფებულ ლენინელებად, მარქსისტებად, რომელთაც ეწერებათ ენარი გადასწყვეს სერიოზული შეიდრმეხნის დაფფიიმოდ ჩვენს ხელმძღვანელობის საკითხები, ჩვენ ამით ვადაკეთებდით ყველა ჩვენი ამოცანის ცხრა მიათეულს".

ეს ნიშნავს, **ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს,

შეჯვითი რევოლუციური სიფხიზლის გაძლიერებისათვის

საქართველოს კ. პ. (ბ) X ყრილობის შედეგების განხილვა მწერალთა საერთო კრებაზე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს საბჭოთა მწერლების კოლეგიის სამი სხდომა მოანდომა ამხანაგ **ლავრენტი ბერიას** მიერ სკ. კ. პ. (ბ) მე-10 ყრილობაზე წარმოთქმული მოხსენების შესწავლას და ამ მოხსენებაში აღძრული სალიტერატურო საკითხების განხილვას.

მოხსენებით გამოვიდა სკ. სბ. მწ. კვიბრის პასუხისგებელი მდივანი ამხ. **დ. დემეტრაძე,** სოლო ამ მოხსენების გათვშეო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღო საბჭოთა მწერლების აქტივის დიდმა უმრავლესობამ. მათ შორის არ ყოფილა არც ერთი ორატორი, რომელსაც ხაზგასმით არ აღენიშნოს **ამხ. ლ. ბერიას** მოხსენების უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობა არა მარტო საქართველოს სოციალისტური მეზობლობის შემდგომი წინსვლისათვის, არამედ ძალი ნ ჩვენი მწერლობის, ხელოვნებისა და კულტურის შემდგომი განვითარებისათვის.

ამხ. **ლ. ბერიას** მოხსენება სკ. კ. (ბ) მე-10 ყრილობაზე—ამბობდნენ მწერლები,—გვაძლევს რა მეორე ხუთწლედზე წარმოებული ბრძოლა-შეჯიკური ბრძოლისა და ამ ბრძოლაში მობილებულ უდიდეს გამარჯვებათა ნათელ სურათს, წარმოადგენს უახლოესი წლების საბრძოლო პროგრამას სოციალისტური მეურნეობისა და სოციალისტური კულტურის შემენელობის. ყოველ უბანში მომეშვე პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკებისათვის.

კერძოდ, ჩვენ, მწერლებს,—განაცხადეს ორატორებმა,—ამხ. **ლ. ბერიას** მოხსენებამ გაგვაცდევინა ულრმესი სინანული, უდიდესი სალმაყე, რადგან ეს ფაქტი, რომ ჩვენი რესპუბლიკის სალიტერატურო ნაწილი ბოლო-მოღლილი ხანგრძლივად შეჩერდა ქართულ საბჭოთა მწერლობაზე, ძმის მაჩვენებელია, რომ ქართველმა საბჭოთა მწერლობამ ამ უკანასკნელ ხუთი წლის განმავლობაში დიდი წარმატება მოიპოვა. ამასთან ამხ. **ბერიას** მოხსენებამ გააძლიერა საბჭოთა მწერლების პასუხისმგებლობის გრძნობა, რადგან მან ნათლად დაგვანახა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა ჩამოჩრდა ქართული საბჭოთა მწერლობა პარტიის მიერ დასახული ამოცანებს, თუ რა დიდი მუშაობა სჭირდება მას ყველა ის მოვლენის აღმოსაფხვრელად, რომელიც ანარეულს ქართული საბჭოთა ლიტერატურის შემდგომ განვითარებას. ამხ. **ლავრენტი ბერიას** მიერ ქართული ლიტერატურის დღეგანდელი მდგომარეობის შეფასება იყო უალრესად დადებითი, ქართული საბჭოთა კულტურისადმი უდიდესი სიყვარულით და მხურვალეობით გამსჭვალული მხნეობისა და **უდიდესი სტიმულის** მომცემი ყოველი შემომქმედისათვის ს ბ ერ ი ნ ი ,ამ ბ ა ,რომ ამ ამხ. **ლავრენტი ბერიამ** ქართული **საბჭოთა** მწერლობის, ქართული **საბჭოთა** კულტურის დიდი წარმატების აღნიშვნასთან ერთად ნამდვილი ბოლშევიკური პირდაპირობით, მოურიდებელი სიმსუყრით ამხილა **საბჭოთა** მწერლობის ყოველი ნაკლი და ამ მწერლებს და ხელოვნების მუშაკებს მისცა ამის ბრწყინვალე ნიმუშები, თუ როგორი უნდა იყოს ჭეშმარიტებია და ნაკლოვანებანი ქრიტიკა და თვითკრიტიკა მწერალთა წრეში. მოგვცა რა შესანიშნავი ფორმულა იმისა, თუ როგორი უნდა იყოს საბჭოთა მწერალი, ამხ. **ბერიამ** მწერლობას მიზნად დაუსახა ბოლო შეჯიბრის დაფფენა, მოკალეიფობრივი შეგნების ამაღლება, შეტეორი რეფოლუციური სიფხიზლის გამაძლიერება, რათა საბჭოთა მწერალი თავისი ცხოვრებით და შემოქმედებით დადგეს იმ სიმაღლეზე, რომგორც **სტალინის** დიადი ეპოქის მწერალს შეეფერება.

მწერალთა კრებამ, მიიღო რა საჭელმძღვანელოდ ამხ. **ლავრენტი ბერიას** მოხსენება, დაწერილიყოს მეჩერდა მოხსენების იმ ნაწილზე, რომელიც მწერლობას შეეხება.

მწერალთა განსაკუთრებული მაჯალობის საგნად გადაიქცა ამხ. **ლ. ბერიას** მოხსენების ის ადგილი, სადაც ლაპარაკია იმის შესახებ, რომ საქართველოს ლიტერატურულ ორგანიზაციებში წინათ ბატონობდა ჯგუფობრიობა, რომელიც ხარწყიდა მწერალთა კადრებს და აფერხებდა მათ ლიტერატურის განვითარებას. ამ საკითხი განსაკუთრებულ ოროლს თამაშობდა ეგრეთწოდებული საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციაა. საქართველოს პროლეტარულ მწერალთა ასოციაციის ხელმძღვანელობა მწერალთა წრეში აღვიძებდა ჯგუფობრივ მეულს, ყველა ურჩსა და სხვანაირად მოაზროვნეს მიერიკებოდა საბჭოთა ხელისუფლების მტრებს ბანაკისაკენ.

თავის გამოსვლაში ამხ. **შალვა რადიანმა** ვრცლად ილაპარაკა და ნოვალი ახალი ფაქტები ცხადყო, თუ როგორ გახდა სკ. პროლეტარული მწერალთა ასოციაციია „რაპ

ილიას „განდეგილი"

ს. ჟილაია

ილიას „განდეგილს" საინტერესო ისტორია აქვს. ვიდრე ამ პოემას დაბეჭდავდა, ილიას იგი სალიტერატურო წრეში წაუკითხავს, საოჯახოშვილის სახლში. გამოცდილი ოსტატის ნამოქმედარი ყველას მოსწონებია. მეგობრებს ახალი გამოჯვეებგბა მოულოდნიათ სახელოვან პოეტისათვის, მაგრამ იქიე კამათიც გაუმართავთ და ილიასთვის მიუთითებიათ—პოემაში თვით „განდეგილის გარეგნობის აღწერა და პორტრეტი არა სრსნსა. როგორც ირკვევა, ილიას ეს ობიექტურ და სამართლიან მითითებათ მიუჩნეივია.

ილიამ დაბეჭდა თავისი პოემა „ივერიაში" 1883 წელს, თებერვლის ნომერში და შიგ გაჩდა მეხუთე ხანად აღწერა „განდეგილის სურათისა:

„არ იყო ხნიერ, მაგრამ ვიდ
წ�
ულის სიმაღლე ზედ დასჩენოდა;
ზედ ეტყობოდა, რომ სული მისი
სულ სხვა მსოფლიოს შეეხიზნე-
ბოდა...
სახე გამხდარი, ელეგანტური
ფერ
ალი
სიწმინდის მაღლით დაჭშეენებოდა
და მაღალს შუბლსა, ნაოჭად
შეკერულს,
შარავანდედი დადაჰფენოდა...."
(და სხვ.[1]).

„განდეგილი" ილიას შემოქმედების უმაღლესი მეგერეალი იყო, ეს არის უეჭნობი გვრეგენნ ილიას პოეტური შემოქმედებისა. „განდეგილს" გამოსვლას დიდი აღტაცებით შეხვდა ქართული პრესა. მას რამდენიმე სტატია უძღვნა არა მარტო ქართულმა პრესამ, არამედ რუსულმა და უცხოურმა პრესამაც.

„განდეგილი" თითრმენა რამოდენიმე ენაზედ. დაბეჭდეიდან მეორე წელს იგი თითრმენება რუსულ ენაზე „ნოვოე ობოზრენიეს" № 91 (884 წ.) დაიბეჭდა პოემის მეშვიდე და მერვე თავი. შემდეგ კი № 102-ში პირველიდან თოთხმეტი თავი დაიბეჭდა. ხოლო № 126-ში — 15-დან 28-მდე, ე. ი. მთლიანად „განდეგილი" რუსულ ენაზე გადათარგმნა ტბორეუფეს.ომ.

ილია ჭავჭავაძე თავიტ აეტბანოგრაფიაში სწერს: „ჩემი პოემა „განდეგილი" გადათარგმნილია ინგლისურად M. Wordrop-ის მიერ და პროზად ფრანგულ ენაზედ". ილია არ ასახელებს ფრანგულად მთარგმნელს, მაგრამ როგორც ყწარობენ-დან ირკვევა, „განდეგილი" პროზად უთარგმნია ორ სხვადასხვა ავტორს სხვადასხვა დროს. პირველად „განდეგილი" 1885 წელს გადაუთარგმნია ფრანგულ ენაზე: „ერთს საფრანგეთის „ჯურნალში ასეთ ფორმებრ: „Paris"-ში 1885 წლის ოქტომბრის ერთ ნომერში. დაბეჭდილია პოემა „განდეგილი". ეს ლექსი—პოემა პროზად გადაუყია ფრანგულად მწერალ ქალს კანდიანი ეოლონას... თავის შენიშვნაში პატივცემული მწერალი ქალი ამბობს „ეს ძველებური თქმულება გავიცალებულია საქართველოში და ლექსად მშვენიერად ნაამბობია ილია ჭავჭავაძისაგან, ხოლო მე ზოგიერთი-თაგანი შეეცალე თარგმანშიო").

უფრო გვიან, 1900 წელს, ილიას პოემა „განდეგილი" ფრანგულად პროზად გადაუთარგმნია მურიეს. ჟურნალ „La caucase illustre"-ს რედაქტორს. მოგვითვლია ზესამე ნომერი ბ. მურიეს ფრანგული ჟურნალის „La caucase illustre". ამ ნომერში, სხვათა შორის, დასტამბულია ამ „განდეგილი", პროზად ნათარგმნი (ალბ მხოლოდ დასაწყისი), „ეპპოს" გაგრძელება, „სურამის კოშკის ლეგენდა" და სხვ. „განდეგილი" მურიეს დაუბეჭდია თავის ჟურნალის მე-3, მე-4 და მე-5 ნომრებში

ყველაზე უფრო საინტერესო და საყურადღებოა უორდროპის თარგმანი ინგლისურ ენაზე. „განდეგილზე" უფრო ადრე უორდროპს ინგლისურად უთარგნია ქართული ზღაპრები, რომლებსაც დიდი თანაგრძნობით შეხვდა თურქე ინგლისის პრესა. თარგმანის წინასიტყვაობაში უორდროპი ჰპირდება მკითხველებს, რომ იგი მაღე სთარგმნის ინგლისურად „ვეფხის-ტყაოსანს", მაგრამ უორდროპს განზრახვა შეუცვლია და „ვეფხის-ტყაოსანის" თარგმნამდე ინგლისელ მკითხველებს მოუძღვნია ილია ჭავჭავაძის გენიალური პოემა „განდეგილის" თარგმანი. ამის გამო 1894 წელს ინგლისელი მწერალი ჭალი უორდროპი ილია ჭავჭავაძეს წერდა:

„მოწყალეო ხელმწიფეო!
ინგლისურად თარგმანი გავქენ თქვენსა „განდეგილსა", რომელსა ეუკეთესისა ლექსისაა თქვენი მშვენიერი ენაში, რომ მე მკითხვა და რომელსა ქონება ყველას მწერლობას დიდება უნდა იყოს.

მე დიდი სურვილი მაქვს გაუზიარო ჩემს თანამამამულეთა ეს სიამოვნება, რომელიც მე ამ ლექსმა მაგრძნობინა. ამისათვის ვაკადრე თხოვნა თქვენი ნება ეს ჩემი თარგმანი გამოცემად. ვცადე სიტყვითი სიტყვითად მის გამოთქმა, მაგრამ ბევრი მისი მშვენიერება უნდა იყოს, საჭიროდ, დაკარგული ეცნო თარგმანში.

„ჩემი ძმა დიდი პატივი ქონდა რაოდენიმე წელიწადნი უკან, ტფილისში, თქვენი ბაღნობა ქნა და მე დიდი ამოდი მაქვს, რომ მეც მაგასთან მალე მოვალ საქართველოში, ქვეყანაა, რომელკენ მე გულწრფელი სიყვარული ვეკრძნეს და სურეალი მაქვს, რომ მერე მე შეეძლეს პირდაპირ გამოთქმა ოურესი პატივისცემა თქვენს ნიჭისთვის და დიდებულის მსახურობისთვის მოცემული თქვენნან ძველებურს მეფობას საქართველოსთვის.

„მე ვარ, ბატონო, მომლოდინე ჩემთვის სასახარელო ნებისა.

თქვენი პატივცემელი Marjori Wordrop".

ალიამ გაუგზავნა თანხმობის წერილი, სადაც სწერდა:

„ბეპირდებით ჩვენნა მობრძანებას, სიხარულით დაგიხვდებით, ამეფიც გვაქვს, რომ ჩვენი უბედური, მაგრამ შვენიერი ქვეყანა თავს მოგაწონებთ და დაგანახვებთ, რომ იგი ღირსია თქვენს ყურადღებისა და სიყვარულისა".

მარჯორი მართალ ჩამოვიდა საქართველოში. როგორც ზემომოყვანილი წერილიდან სჩანს, მარჯორი უორდროპმა ჩამოსვლამდე უკვე იცოდა ძველი მწიგნობრული ქართული ენა.

[1]) გრ. ყიფშიძე ილია ჭავჭავაძის ბიოგრაფია.

[2]) გამონაკლისს შეადგენდა წერილი ხიმეფილისა, რომელმაც ვერ გიგიგო „ჟურნალ"-ლის ადგი.

[3]) „ივერია", 1886 წელი, № 123.

ილიას ახალი ბიოგრაფია

ნახელგამმა ცალკე წიგნად გამოსცა ილიას ეროვნული ბიოგრაფია. იგი საიუბილეო კომიტეტის დაკალებით შედგენილია ქრისტეფორე რაქველიშვილის მიერ.

წიგნში გამოყენებულია ჭავჭავაძის დღიმდე გამოუქვეყნებელი ეროვნული მიწერ-მოწერა, საარქივო მასალა მის მოღვაწეობის შესახებ, ცნობები ილიას ახალგაზრდობის წლებზე. მეფის თითმმპყობელების რუსიფიკატორულ პოლიტიკასთან ბ. ჭავჭავაძის ბრძოლის შესახებ, მწერლის პირად თვისებებზე და სხვა. ბიოგრაფიაში მოყვანილია სახალხო ინტერესო მასალა 1905 წლის რევოლუციის პერიოდში ილიას მოღვაწეობისა და სახელმწიფო საბჭოში მუშობის შესახებ.

ბიოგრაფიაში მოყვანილია ცნობები, რომლებიც ეწინააღმდეგებიან ილიას მკვლელობის ოფიციალურ ვერსიას. ამ ცნობებიდან სჩანს, რომ პოეტის მკვლელობის ნამდვილი ორგანიზატორები მეფის თეთმმპყობელობის აგენტები იყვნენ.

წიგნს დართული აქვს მწერლის, მისი ვაშრჩიელის და ილიას ცხოვრებასთან დაკავშირებული ფოტოსურათები.

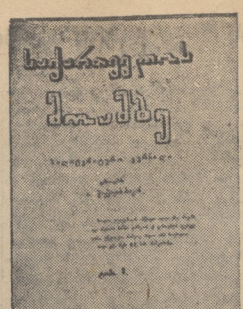

ილია ჭავჭავაძის რედაქტორობით გამოსული ერონალი „საქართველოს მოამბე" (1863 წ.).

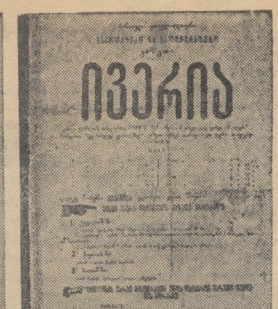

გაზეთად დადაკეთებული „ივერიის" პალეკატი (1886 წ.) (ა. გრიშაშვილის მასალებიდან)

ილია ჭავჭავაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხლომა

ქართული ლიტერატურის უდიდესი კაცის სიკოსას ილია ჭავჭავაძის დაბადებიდან ასი წლისთავის აღსანიშნავი საიუბილეო დეკადა დაიწყო 29 მაისს.

დღესასწაული გაიხსნა ტფილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრში საიუბილეო კომიტეტის მიერ მოწყობილ საზეიმო სხდომაზე. თეატრი გაჭედილია ხალხით. ტფილისის წინ საზეიმო სხდომაზე დასწრების უფლება მხოლოდ ბოლოდ მოეცემა თავი, ბაგრამ უადგილობის გამო თეატრი ვერ ეტევა ასპინძლებად მათ.

თეატრი მორთულია ფარდ - ყვავილებით, ზუსტ ილიას უზარმაზარ პორტრეტია.

პრეზიდიუმში საიუბილეო კომიტეტის მოელი შემადგენლობაა. აქ არიან საიუბილეო დღესასწაულზე ჩამოსული მოძმე რესპუბლიკების დელეგაციებიც.

საზეიმო სხდომას შესავალი სიტყვით ხსნის საიუბილეო კომიტეტის თავმჯდომარე — განათლების სახალხო კომისარი ამბ. ა. ბენდელიანი.

ილიას შემოქმედების შესახებ ვრცელი მოხსენებით გამოვიდა მწერალთა კავშირის, ბ-ძ. მდივანი ამბ. დავით დემეტრაძე.

საქართველოს საბჭოთა მწერლების სახელით გამოდის ორდენსანი — ნაციონალური ლიტერატურის სახელით სიტყვა წარმოსთქვა პროფ. მიხ. ზანდუკელმა.

ბუნებისმეტყველის მოძმე რესპუბლიკის ფილეგაციის (ბაკოიმოვი, სამეფ ეურეფენ, ოსეგიმი) გამოჩენის ოფიციალურ მხურვალედ ესალმება.

მირზა ბაბაჩანოვიმ ამცენ საზოგადოებას, რომ დამზადებულია დასაბეჭდად და მალე გამოვა ბუნებიეგანეულ ენაზე ილიას ნაწერების ერთიმეიელი.

ადეგეზეთის მშრომელთა სახელით სიტყვას ამბობს ადეგეზი მწერალი სამსონ ბანაბა. მან გამოაქვეყნა ადეგეზეთის ცაკის დადგენილება იმის შესახებ, რომ ადეგეზეთ ენაზე გამოიცეს ილიას მხატვრული ნაწერების ერთტომეული, ქართულ სკოლებს ნაგეზ.

ბოლოს, ბათომის ფილარმონიის ბრიგადა „ბაზიფეფოლი" და ილიას ტატ სტუნ დაწერილი სხვა სიმღერები.

აპარის ცაკის დადგენილებით, ილიას სახელი მიეკუთვნა ბაღის ქუჩას, სრულ საშუალო სკოლას, სკვერს ვოროკაკოს და ლენინის ქუჩების კუთხეში და ქობულეთის პეიდ სასწავლებელს.

გარდა ამისა, ბათომის პიონერსტატუტში დაწერსდა ილიას სახელობის ოთახ სტიპენდია.

ილიას ჭავჭავაძის მონაფეობა და სკეულენკოგა

გამომცემლობამ „ფედერაციამ" ილიას იუბილესთან დაკავშირებით გამოსცა ბიოგრაფიული ნარკვევი: „ილია ჭავჭავაძის მოწაფეობა და სტუდენტობა", რომელიც შედგენილია ი. ბალიანაშვილის მიერ.

წიგნი სინტერესოდ არის შედგენილი. ავტორ მკითხველს საკმაო წარმოდგენას მისცემს ილია ჭავჭავაძის ცხოვრებასა და საზოგადო მოღვაწეობისა და სტუდენტობის პერიოდის ცხოვრების შესახებ.

ბიბლიოგრაფია: ბიბლიოგრაფია, ბიბლიოგრ. ... ...